

3736969 PHPH / M : สาขาวิชาเอก : พยาบาลสาธารณสุข ; วท.ม (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : การปรับตัว / การผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ

ร.ต.อ.หญิง เอมอร มุกดาสนิท : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการปรับตัวของผู้ป่วยภายหลังการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ (THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND ADAPTATION OF THE POST CORONARY ARTERY BYPASS GRAFT PATIENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สมจิต ปทุมานนท์, M.P.H. (P.H.N.) , ส.ค. (การพยาบาลสาธารณสุข); จรรยา เสี่ยงเสนาะ, วท.บ. (พยาบาลสาธารณสุข), M.P.H. (Social Medicine); สุนีย์ ละกำป็น, วท.ม (สาธารณสุขศาสตร์), กศ.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). 135 หน้า ISBN 974 – 663-130-6

โรคหลอดเลือดหัวใจตีบตันเป็นปัญหาใหญ่ของสาธารณสุขทั่วโลก การผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจเป็นการรักษาแก้ไขภาวะผิดปกติที่ช่วยให้มีชีวิตรอดยืนยาวขึ้นแต่ไม่ทำให้หายขาดจากโรค ผู้ป่วยจำเป็นต้องดูแลตนเอง ป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการปรับตัวของผู้ป่วยและเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาภายหลังการผ่าตัด ระดับสมรรถภาพของหัวใจภายหลังการผ่าตัด สัมพันธภาพในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการตอบสนองต่อการเจ็บป่วยภายหลังการผ่าตัด ความคิดเห็นต่อการผ่าตัดกับการปรับตัวของผู้ป่วยภายหลังการผ่าตัด โดยอาศัยกรอบทฤษฎีการปรับตัวของรอยเบ็นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดมาแล้วนาน 2 เดือน ถึง 1 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มาติดตามการรักษาที่คลินิกศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และศิริราช จำนวน 150 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลส่วนตัว สัมพันธภาพในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการตอบสนองต่อการเจ็บป่วยภายหลังผ่าตัด ความคิดเห็นต่อการผ่าตัดและการปรับตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยเกือบทั้งหมดมีการปรับตัวในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับดี ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวภายหลังการผ่าตัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาภายหลังการผ่าตัด สัมพันธภาพในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการตอบสนองต่อการเจ็บป่วยภายหลังการผ่าตัด ความคิดเห็นต่อการผ่าตัด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ อายุ ส่วนสัมพันธภาพในครอบครัว ความคิดเห็นต่อการผ่าตัด ระยะเวลาภายหลังการผ่าตัด ความรู้เกี่ยวกับการตอบสนองต่อการเจ็บป่วยภายหลังการผ่าตัด ระดับสมรรถภาพของหัวใจภายหลังการผ่าตัดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนในการปรับตัวภายหลังการผ่าตัดได้ร้อยละ 48.5

ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าพยาบาลควรเพิ่มความสนใจในกลุ่มผู้ป่วยที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี มีความคิดเห็นต่อการผ่าตัดไม่ดี มีระยะเวลาภายหลังการผ่าตัดน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการตอบสนองต่อการเจ็บป่วยภายหลังการผ่าตัดต่ำ และมีระดับสมรรถภาพของหัวใจอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจำเป็นต้องมีวิธีการในการจัดกลุ่ม และให้ข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมการปรับตัวของผู้ป่วย